

Bolognai Cimborák Hírlevél

Magyar Iskola Bolognában

2011. április

Nálunk járt a nyuszi

Az áprilisi iskolai találkozónk a Húsvét jegyében telt el. A foglalkozás egy kicsit rövidebb volt, hogy így a gyerekek szusszanni tudjanak egyet, majd részt vegyenek a Húsvéti hagyományörző ünnepségen. Az órát az ünnepi témakörrel vezettük be, elbeszélgetve a húsvét szimbólumairól, és a hozzá kapcsolódó magyarországi hagyományokról. Bemutattuk a húsvéti locsolkodás szokását is, és megtanultuk a „Zöld erdőben jártam...” locsolkodó versikét.

Az ünnepi hangulat közepette is sort kerítettünk az olvasás és írás gyakorlására, amelyet ismét bontott csoportokban végeztünk. Új betűként csak a „k” mássalhangzót vettük, és a hangsúlyt inkább az eddig tanult hangzók rögzítésére helyeztük: írásos feladatokat végeztünk, és betűkártyákkal, képekkel játszottunk.

A foglalkozás végén a tavaszi témakört foglaltuk össze egy írásos feladatlap segítségével.

Il coniglio ci ha fatto visita

Il nostro appuntamento di aprile era sotto l'influenza pasquale. La lezione è stata leggermente più corta per dare la possibilità ai bambini di prendere fiato prima della Festa Tradizionale Pasquale.

All'inizio della lezione abbiamo introdotto il tema pasquale, parlando dei simboli e le tradizioni ungheresi relazionati alla Pasqua. Abbiamo presentato la consuetudine „dello spruzzamento di Pasqua” e abbiamo appreso una sua rima rituale: „Andai nel verde bosco...”.

Anche sotto questa influenza festiva abbiamo lavorato sulla lettura e scrittura con la stessa suddivisione in due gruppi. La nuova lettera era la „k”, ma l'attenzione più grande è stata riservata al consolidamento dei suoni precedentemente imparati: abbiamo eseguito esercizi scritti e rigiocato alla composizione delle parole. Al termine della lezione abbiamo ricapitolato il tema primaverile con l'aiuto di un piccolo compito.

Bulyáki Ildikó

„Kicsi vagyok én, majd megnövök én”

“Amikor én még kislány voltam” izgatottan vártam a Húsvét ünnepét, azaz a locsolókat, a nyuszi és a tojásfestést. Az áprilisi találkozón próbáltuk az ünnepi atmoszférát megteremteni, illetve lehetőségeket, tevékenységeket kínálni a közös ünnepléshez.

A gyerekek készítettek – papírtojást

- ünnepi képeslapot
- húsvéti báránka babot
- csibe tojástartót.

Nemes Nagy Ágnes: Nyúlanyó húsvétja című meséje és *Lőrinc Pál: Három füles* című verse nagyon tetszett a kicsiknek.

Az alkotás, a munkatolyamat nagyon jó alkalom a beszélgetésre, a szókinccsbővítésre, illetve tanulásra (munkafázis, eszközök megnevezése, segítségkérés, húsvéti téma stb.). Maga a cselekvés, az “én is tudom” élménye örömet, sikerélményt ad a gyermek számára. A produktumban pedig a felnőtt is gyönyörködhet. A következő foglalkozáson Anyák napjára és az évzáróra készülünk.

Quando ero bambina aspettavo con impazienza le feste Pasquali, lo spruzzamento, il coniglio e la decorazione delle uova.

Nell’ incontro di aprile abbiamo provato a ricreare l’atmosfera festiva ed ad offrire possibilità di attività per la festività.

I bambini hanno preparato: – uova decorative di carta
– cartoline festive
– pupazzi agnelli pasquali
– pulcini porta uova.

La favola di Nemes Nagy Ágnes: Nyúlanyó húsvétja e la poesia Három füles di Lőrinc Pál sono piaciute molto ai bambini. Il processo creativo e l’attività manuale offrono un’ottima occasione per la conversazione e lo sviluppo del dizionario, in sostanza per l’apprendimento (le fasi del lavoro, la denominazione degli strumenti, la richiesta di aiuto, il tema pasquale).

Questa attività creativa dà al bambino il piacere dell’esperienza del “anche io posso”, l’esperienza del successo. L’adulto invece può meravigliarsi del prodotto.

Nel prossimo incontro ci prepariamo alla Festa della Mamma ed alla lezione di chiusura dell’anno.

Király Szilvia

Húsvét ünnepe...

A tojás a termékenység jelképe. Magyarországon már régóta díszítenek hímes tojásokat. Két közismert módszer: L'uovo è il simbolo della fertilità. Anche in Ungheria la decorazione delle uova risale a tempi remoti. Alcuni metodi di decorazione sono:

Tojásírás: a tojásra meleg viasszal mintákat rajzolnak az írókával, majd befestik. A száraz tojáról letörölt viasz helye fehér marad.

Si disegna l'uovo per mezzo di un pennino e cera fusa, e dopo lo si immerge in acqua colorata. Estratto l'uovo e una volta asciutto si rimuove la cera ottenendo così il disegno.

Tojásberzselés: a tojásra érdekes formájú, nedves leveleket simítanak, majd nejlonharisnyába kötik. A képen látható berzselt tojást hagymalében színezték. Si pongono sul guscio delle foglie precedentemente bagnate e si avvolge il tutto con un collant. L'uovo di Pasqua nell'immagine è colorato con le bucce di cipolla.

Forrás: Nyquist Gizella www.operencia.com

Devecsery László: Húsvéthétfő hajnalán

Húsvéthétfő
vízöntő:
vidám ez, nem
kesergő.

Jönnek fiúk
csapatban,
vidám verssel
hajnalban:

Kiskertemben
jártam én,
szép virágot
láttam én:

meglocsolom,
megöntözöm,
kedves szóval
felkőszöntöm.

Húsvéthétfő
hajnalán
örüljön sok
kicsi lány!

Anyák napjára

Orgona ága, barackfa virága,
öltözzetek új ruhába,
anyák napja hajnalára!
Illatosan.

Zúgja az erdő, susogja a szellő,
üzenik az ágak, lombok:
légy Te mindig nagyon boldog,
Édesanyánk!

I legni

A fafúvósok

A fafúvósok csoportjába tartozik a piccolo (a legmagasabb hangú), a fuvola, az oboa, az angolkürt, a klarinét, a basszusklarinét, a fagott és a kontrafagott (a legmélyebb hangú). Mindegyikük értékes fafajtákból készül, kivéve a modern fuvolát, amint említésre került a *Zenekar 3.* részében. A fafúvós hangszereket egy cső alkotja, amelyeken jól meghatározott pontokon lyukak helyezkednek el. A lyukak egy részét közvetlenül az ujjak zárják, a többi évszázadok során kifejlesztett bonyolult billentyűmechanizmus működteti. A lyukak bezárásával és kinyitásával hosszabbodik vagy rövidül a légoszlop a hangszer belsejében, létrehozva így az adott hangszerre jellemző összes hangot. A fafúvós hangszerek között nagy különbségek vannak mind a felépítésüket, az előadásmódjukat és a fúvókájukat illetően.

A fúvóka, vagy nyelvsíp bambusznádból készül, amelyet főképp Dél-Franciaországban termesztenek. A fúvókakészítés a hangszer előadástechnikájában

alapvető fontossággal bír, főképp az oboa és a fagott esetében, és nagy szakértelmet igényel. A klarinétnak egyszerű nádsípja van: egy nádlapocskára, amely rögzítve van a fúvókájában. Az oboának és a fagottnak kettős nádnyelve van: két nádlapocskára egymással összekötve és a fúvócsőre helyezve. A nyelvsípok fúvása által vibráció keletkezik, amely a hangszer belsejébe kerülve hanggá alakul. A fuvolának nincs nádsípja, hangképzése a fejrészen található befúvónyíláson keresztül történik oldalirányból.

Nagyon nehéz nyomon követni a fafúvós hangszerek történetét, mivel már a legősibb kultúráknál is jelen voltak, és az idők folyamán jelentős transzformációkon mentek át. A fuvola például két nagy változáson ment keresztül Európában. Az első az 1700-as évek elején, a második a 19. század közepén, amikor T. Böhm számos mechanikai és akusztikai változtatást alkalmazott, és így létrehozta a modern fuvolát. Az ő munkássága kiterjedt majd kihatott más fafúvós hangszerek fejlődésére is, például az oboára. Az oboa XIV. Lajos udvarában a pommerből került kifejlesztésre a 17. század végén, és ezzel egy kifejezőgazdag hangszerré vált. Olyan nagy sikert értett ki Európában, amely fordulópont volt a fafúvós

hangszerek fejlődésében, és ezzel zenekari szerepükben. A klarinétot 1710-ben fejlesztették ki Nürnbergben (J. C. Denner), és a Mannheimeri

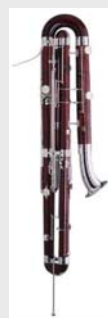

iskola már 1760-ban beillesztette a zenekarba. A fagott az 1500-as években tűnik fel először, de 1840-ig kell várni, mire a most ismert formája kialakul. Két változata jelenik meg, amelyek a mai napig léteznek: a francia és a német.

A fafúvós hangszerek, a különböző hangzásuknak és technikai lehetőségeiknek köszönhetően, központi szerepet töltenek be a szimfonikus zenekari művekben.

>> <<

Il gruppo dei Legni comprende l'ottavino (il più acuto), il flauto, l'oboe, il corno inglese, il clarinetto, il clarinetto basso, il fagotto e il controfagotto (il più

grave). Sono tutti costruiti in legni pregiati, tranne il flauto moderno, come menzionato nell'articolo *Orchestra 3.* I Legni sono formati da un tubo forato in punti ben calcolati. Alcuni fori vengono chiusi direttamente dalle dita, altri da una complessa meccanica sviluppata durante una secolare evoluzione. Chiudendo o aprendo i fori, la colonna d'aria si allunga

o si accorcia producendo così tutte le note possibili dello strumento. Le differenze tra i vari strumenti sono enormi nella loro costruzione, nella tecnica esecutiva e nella costruzione dell'ancia.

L'ancia è costruita in canna di bambù coltivata principalmente nel sud della Francia. La costruzione dell'ancia è una parte fondamentale della tecnica esecutiva dello strumento, specialmente per l'oboe e il fagotto, e richiede molta applicazione. Il clarinetto possiede l'ancia semplice: una lamella fissata su un supporto. L'oboe e il fagotto hanno l'ancia doppia: due lamelle legate l'una contro l'altra. Il musicista la imbecca e soffiando produce una vibrazione che viene trasformata in suono dallo strumento. Il flauto invece non ha l'ancia, il suono viene prodotto soffiando sul bordo di un foro posto

all' inizio dello strumento.

È molto complesso tracciare la storia dei legni poiché gli strumenti già conosciuti nelle civiltà più antiche hanno subito nel tempo una notevole metamorfosi. Il flauto ad esempio ha subito due grandi trasformazioni in Europa. La prima nel 1700, la seconda a metà del 1800 quando T. Boehm ha portato innumerevoli miglioramenti meccanici e acustici che sono il fondamento del flauto moderno. Il suo operato ha condizionato lo sviluppo di altri strumenti come l' oboe.

L' oboe infatti è stato sviluppato dai membri della corte reale francese di Luigi XIV alla fine del 1600. Essi hanno modificato la bombardina per ottenere uno strumento che risultasse più dolce da suonare. Questo strumento ha riscosso un tale successo in tutta Europa

che si può affermare che è stato il fulcro dello sviluppo della sezione dei legni nell' orchestra classica. Anche il clarinetto viene sviluppato nel 1710 a Norimberga da J.C. Denner e già nel 1760 la scuola di Mannheim lo ha introdotto nell' orchestra. Le prime fonti del fagotto risalgono al 1500, ma bisogna attendere il 1840 per ottenere quello che sarà il fagotto moderno. Da allora coesistono due sistemi differenti: il francese e il tedesco.

Grazie alle differenze di suono e alle loro possibilità tecniche i fiati godono di un ruolo principale nelle composizioni orchestrali.

Alessandro Bravin

Iskolánk körüli hírek

Húsvéti Hagymányörző Ünnepe

Április 10-én az iskola után megtartottuk a húsvéti ünnepséget, ahol a tojásfestés és dekorációkészítés mellett vendégünk, Szulyovszky Sarolta illusztrátor jóvoltából magyar és olasz nyelvű gyerekkönyvekkel ismerkedhettünk meg. Azt hiszem mindenki nevében mondhatjuk, hogy mindannyiunkat elbűvöltek a mesés történetek csakúgy, mint a gyönyörű illusztrációk.

Köszönjük mindazoknak, akik a sok finomsággal hozzájárultak a büféasztalhoz!

Festa Tradizionale Pasquale

Il 10 aprile, dopo le lezioni, abbiamo celebrato la Pasqua. Oltre alla tradizionale pittura delle uova e altre attività creative, abbiamo avuto il piacere di ospitare Szulyovszky Sarolta che ci ha presentato una serie di libri per bambini da lei illustrati. Penso di poter esprimere a nome di tutti la nostra meraviglia per le sue opere.

Un grazie anche a tutti coloro che hanno partecipato al buffet con le loro leccornie.

A Vojtina Bábszínház látogatása

Közeledik a szünidő előtti utolsó iskolai találkozó (május 29-e), amelynek része lesz a Debrecenből hozzánk érkező Vojtina Bábszínház előadása. Nagy izgalommal várjuk az érkezésüket, hiszen már megtapasztaltuk, hogy milyen szívvel-lélekkel, azaz nagy szakmai hozzáértéssel és a gyerekek iránti szeretettel állítják össze műsoraikat. Nagyon örülünk, hogy ezt most itt Bolognában is bemutathatják mindannyiunknak, és szeretnénk, ha számukra is szép élmény lenne ez a kirándulás. Ezért **kérjük a Szülőket, hogy a most vasárnapi óra után maradjanak még velünk egy rövid megbeszélésre a társulat fogadását és az előadás utáni záróünnepély részleteit illetően. Köszönjük!**

Az előadásról még jelentkezünk egy részletesebb meghívóval.

La visita del Teatro delle Marionette Vojtina

Si avvicina l'ultimo appuntamento con la scuola prima delle vacanze (29 maggio) nel quale si terrà la rappresentazione teatrale dei Vojtina di Debrecen. Li aspettiamo con grande fermento perchè abbiamo già avuto esperienza della loro bravura e capacità di coinvolgimento dei bambini durante gli spettacoli. Siamo felici che loro possano esibirsi anche qui a Bologna per noi, e sarebbe molto bello donargli una bella esperienza. Per questo **chiediamo ai genitori di rimanere con noi per una breve riunione dopo la lezione di questa domenica. Discuteremo i dettagli dell'avvenimento e della festa conclusiva. Grazie!**

A breve riceverete l'invito all'evento.

Csemegézni való

Talán nem árulunk el nagy titkot, ha már elmondjuk, hogy a Vojtina Bábszínház egy Mátyás király történetet hoz el hozzánk. Ennek apropóján ajánljuk figyelembe a Gutenberg Kiadó három, Mátyás királyról szóló könyvét. Mindháromban három mese található (három a magyar igazság!) gyönyörű illusztrációkkal, Jókai Mór, Benedek Elek és Móra Ferenc tolmácsolásában.

Probabilmente non vi riveliamo un gran segreto se vi anticipiamo che i Vojtina ci porterà una storia su Re Mattia. In virtù di questo vi proponiamo tre libri su Re Mattia editi dalla Gutenberg Kiadó. I tre libri contengono tre fiabe popolare ciascuno (il tre della giustizia ungherese!), con delle bellissime illustrazioni, interpretate da Jókai Mór, Benedek Elek e Móra Ferenc.

Felhívjuk a szülők figyelmét további nyári táborozási lehetőségekre Magyarországon:

www.jatek-mester.hu/?content=allatkert&subcontent=taborok&subsubcontent=zoo

www.marcsi.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=377:nyari-taboraink-2011&catid=3:gyerek&Itemid=57

Szerkesztette/Redazione
Bulyáki Ildikó

*

Elérhetőség/Contatti:

331 4021 400

bocivilag@gmail.com

www.aciuer.com